

Sygn. akt IV P 86/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Janina Połowińczak
Ławnicy:	D. P. M. W. (1)
Protokolant:	St. sekr. sąd Barbara Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2016 r. w Inowrocławiu

sprawy E. D.

przeciwko M. W. (2)

o ustalenie istnienia stosunku pracy

Oddała powództwo.

D. P. SSR Janina Połowińczak M.W.

Sygn. akt IV P 86/15

UZASADNIENIE

Powódka E. D. żądała ustalenia stosunku pracy u **pozwanego M. W. (2)** w okresie od 01.10.2013 r. do 31.05.2014 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, jako przedstawiciel handlowy.

Pozwany nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie wywodząca, że powódka nie była jego pracownikiem.

Podniósł, że to on prowadził działalność gospodarczą polegającą na współpracy z (...) i rozprowadzał wśród klientów produkty (...) samochodem otrzymanym od (...), a powódka w tym czasie opiekowała się ich wspólnym dzieckiem córką Z. lat 2 gdy wówczas mieszkali w P. w związku konkubenckim.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Strony żyły w związku konkubenckim i mają wspólne dziecko – córkę Z. urodzoną (...)

Strony od października 2013 r. do grudnia 2014 r. zamieszkiwały razem z córką i prowadziły wspólne gospodarstwo domowe w wynajętym mieszkaniu w P..

Pozwany prowadził działalność gospodarczą określoną jako „działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju” z siedzibą w Ł. gm. S. (właściwość SR w Inowrocławiu według siedziby pozwanego).

Pozwany dnia 30.09.2013 r. zawarł „Umowę współpracy” z (...). z o. o z/s w B.. Zgodnie z umową pozwany zobowiązał się do sprzedaży kart startowych, kart doładowujących oraz innych zadań u detalistów wskazanych przez (...) lub samodzielnie pozyskanych. Pozwany zwany w umowie „wykonawcą” lub „przedstawicielem handlowym” zobowiązany był do cotygodniowego raportowania stanu magazynu posiadanych usług lub produktów, realizowania miesięcznych planów sprzedaży i inne

Dowód: umowa k. 8-10.

Jednakże pozwany nie realizował umowy, którą wykonywała powódka, ale nie jako pracownik pozwanego lecz samodzielny wykonawca umowy w miejsce pozwanego.

W ramach działalności gospodarczej świadek F. G. (1) był menadżerem projektu w firmie (...). W imieniu M. - (...) świadek ten przekazywał pozwanemu narzędzia do wykonywania umowy o współpracy, to jest samochód, karty paliwowe, telefon oraz karty SIM. Świadek potwierdził jakie czynności wynikające z umowy należało wykonywać w praktyce, to jest odwiedzanie punktów sprzedaży detalicznej, sprzedaż produktów i starterów marki (...), raz w tygodniu składanie raportów drogą elektroniczną oraz codzienne raporty przez telefon. Świadek ten zeznał, że wszystkie opisane czynności wykonywała powódka.

Świadek podał, że powódka została zgłoszona ustnie, że będzie w imieniu pozwanego wykonywała umowę o współpracy, jak również użytkowała samochód. (...) nie sprzeciwiają się temu, aby samochód komuś przekazać, gdyż osoba, która zawiera umowę o współpracy może znaleźć podwykonawcę tej umowy. Również wszelkie informacje związane z umową przekazywał na adres elektroniczny powódki. Potwierdził też, że widywał powódkę w terenie, kontrolował jej pracę i wszelkie uwagi kierował do niej.

Świadek twierdził, że nigdy nie spotkał pozwanego w terenie ani nikt z przedstawicieli firmy (...) i w żadnych dokumentach nie było nazwiska pozwanego, to jest M. W. (2). Potwierdził też, że powódka starała się o pracę w (...), ale zawierane są umowy na zasadzie firma z firmą i powódka została przeszkolona po zgłoszeniu jej jako osoba realizująca umowę zawartą z pozwanym.

Powódka potwierdziła zakres wykonywania czynności związanych z zawartą przez pozwanego umową o współpracę z M. system. Potwierdziła też, że jej pracę kontrolował świadek F. G. (1), a następnie S. D. oraz pracownicy firmy (...). Powódka podała, że ze świadkiem F. G. była w Ł., gdzie A. W. (1) pokazała na czym polega praca w terenie oraz wydała pozytywną opinię, że „się nadaje” i musiała w ciągu tygodnia podjąć decyzję czy decyduje się na wyjazd do P..

Wspólnie z pozwanym postanowili, że wyjadą do P., pozwany otworzy na siebie działalność gospodarczą i z jego ramienia będzie pracować powódka a on znajdzie inną pracę. Powódka podała, że miała pracować na podstawie umowy o pracę k. 175. Dalej powódka zeznała, że pozwany początkowo, to jest przez miesiąc, półtora miesiąca angażował się w pracę, a później pracowała samodzielnie. Stwierdziła, że pozwany po miesiącu, dwóch przestał ją kontrolować jak praca była wykonywana, to jest nie był tym zainteresowany. Odnośnie dziennego czasu pracy powódka podała, że gdy pracowała na terenie P. to było to 5 godzin, a gdy jechała do S. to pracowała 8 czy 9 godzin.

Również świadek F. G. (1) - menager (...) potwierdził czas pracy powódki, zeznając, że z dojazdami praca zajmuje 6,8 godzin dziennie 5 razy w tygodniu.

Na terenie P. i okolic pracowały też świadek J. Z. (1) jako przedstawiciel handlowy, a A. W. (1) szkoliła powódkę przed podjęciem współpracy z M. - (...).

Świadkowie ci postrzegali powódkę jako prowadzącą działalność gospodarczą, w ramach której wykonywała usługi na rzecz (...).

Świadek J. Z. (1) stwierdziła zeznając, że kontaktowała się z powódką codziennie w pracy, jadąc do pracy i wykonywała tę samą pracę, to jest sprzedaż starterów. Podała, że powódka pracę wykonywała na terenie P. i Ż., poruszała się samochodem służbowym należącym do M. - (...). Samochód ten tankowała na kartę Flota, wpisując stan licznika i takie czynności wykonywał każdy zatrudniony w spółce. Świadek podała, że E. D. pracowała w ramach działalności gospodarczej i wykonywała usługi na rzecz (...) spółka z o.o.

Świadek J. Z. zeznała, że pozwany nie wykonywał nigdy żadnych prac dla M. - (...), jak również powódka nie pracowała pod nadzorem i kierownictwem pozwanego, gdyż dla niego nie pracowała. Ponownie świadek J. Z. przesłuchiwana w ramach pomocy sądowej przez Sąd Rejonowy w Mławie zeznała, że powódka prowadziła działalność gospodarczą, którą założyła na nazwisko M. W. (2), aby płacić mniejsze składki ZUS, a za świadczoną pracę wystawiała fakturę. Gdy musiała zostać w domu, aby opiekować się dzieckiem, nikt za nią w teren nie jeździł.

Powyższe ustalenia potwierdziła świadek A. W. (1) pracująca jako przedstawiciel handlowy w M. - (...). Podała, że menadżer (świadek F. G. (1)) przywiózł powódkę na przeszkolenie 1 października 2013 r. i dalej miały ze sobą relacje związane z pracą i jako koleżanki. Świadek potwierdziła, że powódka świadczyła usługi dla M. - (...) i mogło tak być, że firma była założona na M. W. (2), a ona świadczyła czynności dla M. - (...) wykonując wszystkie czynności związane z prowadzeniem firmy, to jest jeździła w teren, w który na pewno nie jeździł pozwany. Stwierdziła też, że M. W. (2) nie miał żadnego wpływu na pracę powódki. Powódka pracowała od poniedziałku do piątku, a jej przełożoną była S. D..

Natomiast świadkowie A. W. (2) - siostra pozwanego, M. W. (3) – matka pozwanego, brat powódki A. D. zeznali, że to pozwany wykonywał umowę, ale nie byli u stron w P. i nie widzieli powoda w terenie, a mieszkają w okręgu Sądu Rejonowego w Inowrocławiu.

Pozwany stwierdził, że to on pracował w terenie, a powódka opiekowała się ich córką Z., a jeździła w teren, gdy on był chory lub jechał do matki celem rozliczeń księgowych. Podał też, że miesięczne wynagrodzenie za te usługi wynosiło 5000 złotych netto, ale w tej kwocie nie było wynagrodzenia powódki, jak podała 1800 złotych, gdyż prowadzili wspólne gospodarstwo domowe jako związek konkubencki. Potwierdził też, co wynika z dokumentów, że powódka jeździła do Urzędu Pracy w M., gdzie była zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Pieniądże przelane na konto powódki służyło do dalszego przelania za czynsz.

Sąd powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie zeznań stron, świadków A. P. k. 137-138, A. W. (2) k. 138, M. W. (3) k. 1348-139, A. D. k. 167, F. G. (1) k. 171-173, J. Z. (1)- akta sprawy I Cps 50/15, A. W. (1) – akta sprawy IV Po 15/15 i dokumentów :

- informacji z Centralnej Ewidencji dot. działalności gospodarczej (...),
 - wykazu otrzymanego wynagrodzenia za pracę podpisanego przez powódkę k. 7,
 - umowy o współpracy k. 8-10,35-36, 37,
 - historii rachunku bankowego pozwanego z wykazanymi przelewami na rzecz powódki k. 11-26,
 - umowy o korzystaniu z telefonu zawartej przez pozwanego z (...) k. 38-44,
 - zeznań o wysokości osiągniętego dochodu przez pozwanego za rok 2013 i 2014kk. 45-56, 58-65, 83-85,
 - informacji Powiatowego Urzędu Pracy w M. między innymi , że powódka od 15.10.2012 r. do 01.04.2014 r. zarejestrowana była jako osoba bezrobotna k. 111,
 - informacji z (...) w S. o korzystaniu przez powódkę w 2013 r. ze świadczeń pieniężnych – otrzymała łącznie (...),00 k. 113,
- (...) dot. przebiegu współpracy z powódką k. 158.

Sąd uznał za udowodniony fakt, że powódka realizowała samodzielnie „umowę współpracy” jaką pozwany zawarł z (...), ale czynności te nie wykonywała jako pracownik pozwanego.

Sąd uznał za nieudowodniony fakt, że pozwany realizował umowę o współpracy osobiście.

Sąd zważył, co następuje :

Roszczenie powódki o ustalenie stosunku pracy nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 22 § 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

§ 1' art. 22 kp stanowi, że zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

Przepisy prawa pracy nie definiują umowy o pracę. Brak wskazania w normie prawnej elementów przedmiotowo istotnych tej czynności prawnej powoduje, że do jej kwalifikacji nie można stosować metody kwalifikacyjnej (jak przy umowach nazwanych prawa cywilnego). Umowa o pracę jest dwustronną czynnością prawną kwalifikowaną prawnie metodą typologiczną. Metoda ta polega na porównaniu cech właściwych dla określonego typu umowy z występującymi w umowie kwalifikowanej i w oparciu o ich nasilenie ustalenia rodzaju umowy. Przeważająca liczba cech właściwych dla danego typu umowy decyduje o zakwalifikowaniu ocenianej umowy jako umowy tego właśnie typu. Dla stosunku prawnego, którego podstawę stanowi umowa o pracę cechami właściwymi są : osobisty charakter świadczenia pracy, ciągły charakter (trwałość) wzajemnych zobowiązań podmiotów, swoisty rozkład odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań (ryzyko podmiotu zatrudniającego). Cechy te są istotnymi dla każdej umowy o pracę niezależnie od jej rodzaju.

Decydujące znaczenie przy ustaleniu istnienia stosunku pracy należy przypisać woli stron i zamiarowi ukształtowania w określony sposób treści łączącego je stosunku prawnego, zamiarowi towarzyszącemu zawarciu i kontynuowaniu stosunku umownego (zob. wyrok SN z 7.03.2006 r., I PK 146.05, M.P.Pr. (...). Miarodajna w powyższym zakresie jest wola wyrażona na zewnątrz a nie stan wewnętrznej świadomości powodów (zob. wyrok SN z 10.10.2003 r., I PK 466/02, Pr.Pracy 2004/3/35, zob. też wyrok SN z 5.09.1997 r., I PKN 229/97).

Jeżeli w treści stosunku prawnego łączącego strony (ocenionego nie tylko przez treść umowy, ale przede wszystkim poprzez sposób jej wykonywania) przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy określone w art. 22 § 1 kp, to mamy do czynienia z zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy bez względu na nazwę umowy zawartej przez strony. Z kolei jeżeli w treści stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy, to nie sposób wnioskować, aby taki stosunek prawny łączył strony (zob. wyroki SN : z 16.01.1979, I CR 440/78, OSPiKA Nr 9/1979, poz. 168, z 2.12.1975 r., I PRN 42/75, Sł. Prac. Nr (...), s.28 ; z 02.09.1998 r., I PKN 293/98 , OSNAPiUS nr 18/1999, poz. 582; z 14.9.1998 r., I PKN 334/98, OSNAPiUS Nr 30/1999, poz. 646; z 6.10.1998 r. , I PKN 389/98, OSNAPiUS Nr 22/1999, poz.; 718 ; z 22.12.1998 r. , (...) 517/98, OSNAPiUS Nr 4/2000, poz. 138 ; z 12.1.1999 r., (...) 535/98, OSNAPiUS Nr 5 / 2000, poz. 175; z 9.2.1999 r. , (...) 562/98, OSNAPiUS Nr 6/2000, poz. 223 ; z 7.4.1999 r., (...) 642/98, OSNAPiUS Nr 11/2000, poz. 417 i z 7.03.2006 r. I PK 146/05, M.P.Pr. (...))

Oceny czy cechy charakterystyczne dla stosunku pracy mają charakter przeważający, należy dokonywać na podstawie wszelkich okoliczności sprawy, przede wszystkim takich jak : wola stron, w tym także wyrażona w nazwie, jaka strony nadały umowie, obowiązek osobistego wykonywania pracy, zakaz wyręczania się osobami trzecimi, bezwzględne obowiązywanie zasady odpłatności, pracowniczy obowiązek starannego działania a nie osiągnięcia rezultatu, oraz obciążenie pracodawcy ryzykiem prowadzenia działalności. W orzecznictwie wskazuje się też inne cechy charakterystyczne dla stosunku pracy takie jak : wykonywanie pracy skooperowanej, zespołowej specyficzne

zasady funkcjonowania podmiotu zatrudniającego, występowanie pewnych cech charakterystycznych dla stosunku pracy, wypłaty zasiłku i korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy nie można przyjąć, że strony łączył stosunek pracy. Postępowanie dowodowe jednoznacznie potwierdziło, że powódka świadczyła pracę, to jest realizowała samodzielnie, bez kierownictwa pozwanego „ umowę o współpracy” jaką pozwany zawarł z M. - (...) (k. 8-10).

Potwierdzeniem zasadności stanowiska Sądu są same zeznania powódki, która stwierdziła, że realizowała tę umowę samodzielnie – zeznając na (k. 175) (opisane w części faktycznej), że „ przez miesiąc, półtora gdy się pozwany angażował to wydawał mi polecenia służbowe, a później pracowałam samodzielnie”. Powódka samodzielnie ustalała w jakie miejsce danego dnia jedzie samochodem (...), aby realizować umowę, to jest sprzedawać startery i nie pracowała 8 godzin dziennie, 40 godzin tygodniowo, gdyż stwierdziła, że jak pracowała w P. (miejsce zamieszkania)to pracowała 5 godzin, w terenie 8,9 godzin.

Potwierdza to również, że nie są to elementy stosunku pracowniczego, lecz samodzielnej działalności gospodarczej prowadzonej za pozwanego.

Taki stan rzeczy potwierdzają też świadkowie związani z M. - (...), którzy postrzegali powódkę jako osobę, która pracuje dla tej spółki w ramach działalności gospodarczej, gdyż tylko powódka pracowała w terenie, raportowała z terenu do M. - (...) jako E. D., wszelkie uwagi i kontakty drogą elektroniczną były między M. - (...) a powódką, była przeszkolona przed podjęciem współpracy przez świadka A. W. (1), świadek J. Z. (1) – koleżanka powódki również świadcząca usługi dla M. - (...), menadżer M. - (...) przełożony powódki z ramienia tej spółki- ich zeznania prowadzą tylko do jednego wniosku, jak również sami tak określili powódkę, że prowadziła działalność gospodarczą dla M. - (...).

Podkreślić też należy zeznania koleżanki powódki świadek J. Z. (1), która z powódką kontaktowała się codziennie jadąc do pracy , z pracy i rozmawiały przeważnie na sprawy służbowe, która zeznała, że powódka prowadziła działalność gospodarczą, która założona była na pozwanego, gdyż chodziło o to, aby płacić mniejszy ZUS.

W tym miejscu należy podać , że w sprawie rozstrzygniętej prawomocnie przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu III Wydział Rodzinny i Nieletnich - sygn. akt III RC 174/15 dot. pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, to jest ugody sądowej zobowiązującej pozwanego do zapłaty na rzecz małoletniej Z. W. alimentów w kwocie 400,00 złotych również Sąd uznał, że powódka prowadziła działalność gospodarczą w okresie objętym przedmiotowym sporem.

Dowód : akta sprawy III RC 174/15.

Należy również zwrócić uwagę na tle rozstrzygniętej sprawy na postawę powódki w zakresie osiągania różnych korzyści materialnych w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego i na granicy naruszenia prawa.

Mianowicie jak wynika z pisma Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w S. powódka za miesiąc październik 2013 r. otrzymała 100 złotych zasiłku na zakup posiłku lub żywności, a za 11 miesięcy 2013 r. (oprócz miesiąca września 2013 r.) otrzymała łącznie 2764,00 złotych zasiłku okresowego z powodu bezrobocia (k. 113).

Natomiast z pisma Powiatowego Urzędu Pracy w M. (k. 111) wynika, że powódka od 15.10.2012 r. do 01.04.2014 r. była zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Urząd podał również, że powódka w dniu 22.08.2013 r., usprawiedliwiła nieobecność na spotkaniu z pośrednikiem pracy, dnia 02.04.2014 r. nie stawiała się, na pozostałych spotkaniach zgłaszała gotowość do pracy.

Odnośnie otrzymywanego wynagrodzenia powódka nie wiedziała czy je otrzymała czy nie. Comiesięcznie faktura za usługi dla M. - (...) wystawiana przez pozwanego na kwotę 5000 złotych, w której to kwocie, jak zeznała, mieściło się jej wynagrodzenie 1800 złotych. Następnie zeznała, że wynagrodzenia za pracę nie otrzymała, ale nie żądała jego zasądzenia mimo, iż pozew sporządził i reprezentował ją w procesie profesjonalny pełnomocnik- adwokat.

Postępowanie dowodowe nie potwierdziło stanowiska pozwanego, że to on pracował w terenie realizując umowę o współpracy z M. - (...).

Sąd nie dał wiary osobom bliskim pozwanemu zeznającym, że pozwany pracował w terenie tj. A. P., która nie była w miejscu zamieszkania stron w P., a jej postrzeganie, że to pozwany pracował wynika z tego, że działalność gospodarczą była na niego zarejestrowana. Dotyczy to również świadka A. W. (2)- siostry pozwanego, M. W. (3) - matki pozwanego oraz brata powódki A. D., który jest z powódką w konflikcie i nie odwiedzał jej w P..

Wyżej wymienieni świadkowie mieszkają w okręgu Sądu Rejonowego w Inowrocławiu.

Zeznania tych świadków nie opierają się na wiedzy empirycznej, lecz na logicznym założeniu, że jak pozwany założył firmę i ją rozliczał na własne nazwisko to również umowę sam realizował.

Sąd oparł swoje ustalenia na zeznaniach powódki i świadków mających kontakt z powódką, którzy zgodnie zeznali, że pozwanego nigdy w terenie nie widzieli, a wyłącznie powódkę.

W świetle powyższych ustaleń Sąd uznał i przyjął że strony nie łączył stosunek pracy i dlatego oddalił powództwo – jak w wyroku.

SSR Janina Połowińczak